

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

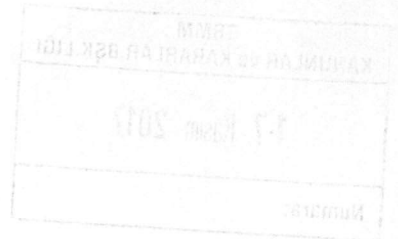
Sayı : 5931
Tarih : 17-11-2017

2189

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de Toplum Yararına Çalışma Programına bağlı yaratılan istihdamın işsizlik ve yoksullukla mücadeledeki etkisinin çeşitli boyutlarıyla saptanması ve bu konuda alınması gereken önlemlerin ortaya koyulması gayesiyle Anayasa’nın 98’inci, İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

Erol DORA
Mardin Milletvekili

GEREKÇE

Ülkemizde, İş Kurumu (İŞKUR) tarafından 2010 yılında yeni bir istihdam projesi olarak hayata geçirilen ve özellikle yoksulluk ile mücadelede bir çözüm politikası olarak gündeme getirilen Toplum Yararına Çalışma Programı (TYÇP), giderek yerleşik bir emek rejimi olma yönünde genişlemektedir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından yapılan açıklamaya göre, 2016 Kasım ayı sonu itibarıyla toplum yararına projelerden 164 bin vatandaşın yararlandığı, bu programlardan yararlananların yaklaşık yüzde 45'inin kadınlar, yüzde 72'sinin ise 15-29 yaş grubu gençler olduğu ifade edilmiştir.

TYÇP, 31.12.2008'de yürürlüğe giren Türkiye İş Kurumu İşgücü Uyum Hizmetleri Yönetmeliği ile "yasal" bir çerçeveye kavuşturulmuştur.

Program, Türkiye İş Kurumu (İŞKUR)'na bağlı kayıtlı işsizleri, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı eğitim ve öğretim kurumlarında, üniversitelerde, özel eğitim işletmelerinde, meslek kuruluşlarında, dernek ve vakıflar bünyesinde, bir yıl içerisinde dokuz ayı geçmemek üzere "İstihdamın korunması, artırılması, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesi ile işsizliğin azaltılmasına yardımcı olmak." bahsiyle istihdam etmek üzere geliştirilmiştir.

Toplum Yararına Çalışma Programı, hukuki çerçevesi itibarıyla kurs olarak tanımlanmaktadır. Bu programın giderleri, kurs süresince asgari ücret üzerinden ödenecek ücretler, sigorta primleri, vergiler ve diğer yasal kesintiler olmak üzere İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanmaktadır.

Devletten, işverenlerden ve çalışanlardan çalışanlar adına kesilerek İşsizlik Sigortası Fonu'na aktarılan paralarla finansmanı sağlanan bir program olması temelinden hareketle; İşsizlik Sigortası Fonundan yararlanan işsiz sayısı son derece sınırlı iken fon kaynaklarını bu şekilde kullanmanın ne kadar doğru olduğu konusu üzerinde tekrar tekrar düşünölmeye ve tartışılmaya muhtaç bir konudur.

Yoksulların veya işsizlerin meslek edinmeleri amacıyla formöle edilmiş bir program olduğu savıyla hayata geçirilen TYÇP'de, çalışma süresinin dokuz ayla sınırlandırılmış olması, programa bağlı çalışmayı "güvencesiz işler" kategorisine sokmaktadır. Her ne kadar bir kişi dokuz ayın bitiminden sonra üç aylık bekleme süresinin ardından tekrar işe girebilse de, kişinin tekrar işe alınabilmesinin tek "güvencesi", çalışılan kurumun veya kuruluşun "olumlu görüşü ile İş-Kur İl Müdürlüğünün onayına" bağlanmaktadır. Ne var ki bu düzenleme, kıdem tazminatından yoksun bırakma ve sendikasılaştırmaya zemin hazırlamaktadır.

Toplum yararına çalışmanın ve harcanan emek gücünün karşılığı sadece asgari ücret iken, günde 7,5 ya da 9 saat çalışan işçiden bu çalışma süresi dışında iş araması beklenmektedir. Bu programa bağlı çalışan bir işçinin bu kadar süre çalıştıktan/çalıştırıldıktan sonra ne zaman, nerede iş arayacağı soruları ise cevap beklemeye devam etmektedir.

Kamu kurumları cephesinden bakıldığında bir taraftan işsizlik ve yoksullukla mücadele edildiği ifade edilirken; diğer taraftan kamu bütçesinden ödeme yapılmaksızın hizmet alım sorunu giderilmiş olmaktadır. Ancak ilgili programın, yoksullara mesleki beceri kazandırmadığı, onları vasıfsız, güvencesiz işlerde ve nihayet düşük ücretlerle çalıştırdığı gerekçesiyle, yoksul yurttaşların yoksulluğunu dindirme şansını da ellerinden aldığı iddiaları güncelliğini korumaktadır.

Sosyal korunmaya ihtiyaç duyan kesimleri gündemine alarak “Kurs” veya “Meslek edindirme” söylemiyle onları yeniden piyasanın bileşeni haline getirmeyi hedefleyen bu yeni sosyal politika paradigmasının, işsizlik ve yoksullukla mücadeledeki etkisi derinlemesine araştırılmalıdır.

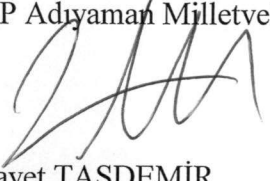
Yukarıda belirtilen gerekçelerle, Anayasa’nın 98’inci, İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması elzemdir.

Filiz KERESTECIOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Adana Milletvekili

Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

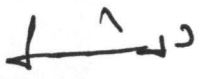

Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

Dirayet TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

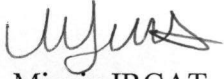

Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP Ankara Milletvekili

Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

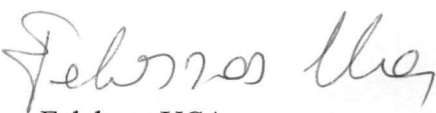

Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili

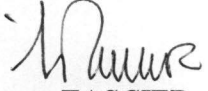

Saadet BECEREKLİ
HDP Batman Milletvekili

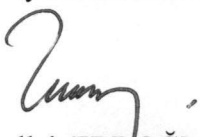

Hişyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

Mizgin IRGAT
HDP Bitlis Milletvekili

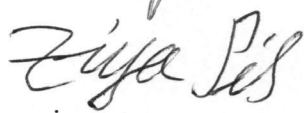

Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

Feleknaş UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili

İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

Mahmut TOĞRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

Nihat AKDOĞAN
HDP Hakkari Milletvekili